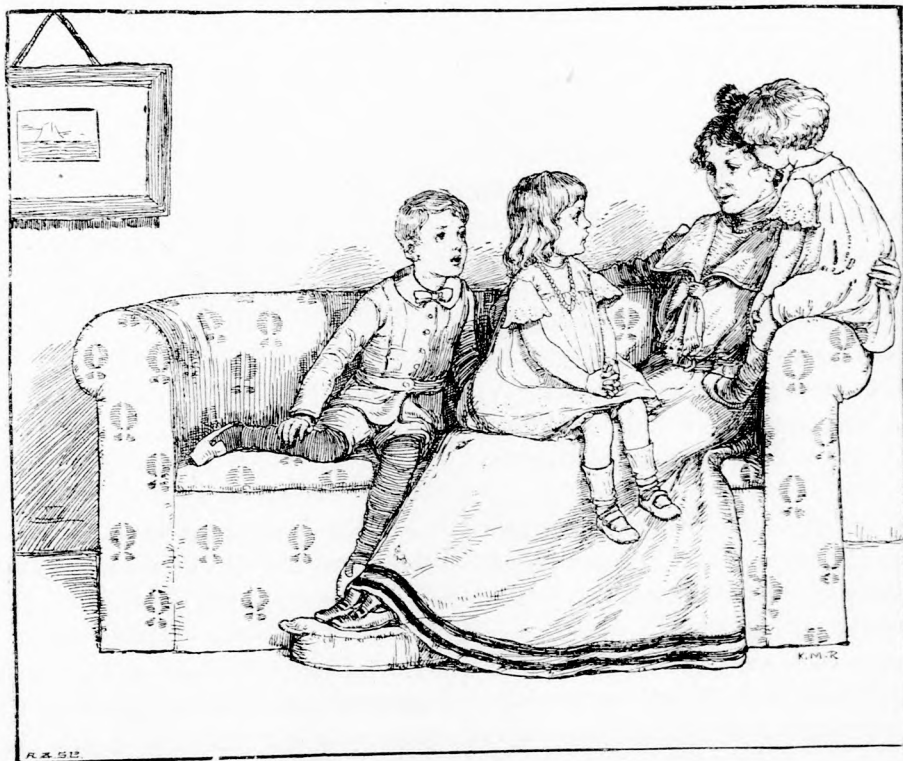

KIS KÖNYV

Szerkeszti Forgó bácsi.

A MAMA MESEL. (Lásd a 87. lapon.)

LXI. köt. 6. szám. Ára negyed-évre 2 kor. Egyes szám ára 24 fil. 1901. augusztus 11-én.
Megjelen minden vasárnap 16 lapon.

INGOVÁNYOS UTAKON.

— Elbeszélés számos képpel. —

(Folytatás.)

VERONKA diadalmas mosolylyal várta a fa alatt Gabikát, aki sokkal lassabban és félénkebben mászott le a magasból, nem lévén még szokva hozzá, hogy ilyen nem éppen közönséges módon jusson ki a házból. De hogy szerencsésen lejutott, neki is tetszett a dolog.

— Nagy kópé vagy, Veronka! mondá.

— Pszt! Nem szabad beszélünk. És most jöjj utánam... Az utra nem szabad lépni, mert a homok nagyon recseg-ropog a cipő alatt.

A pázsiton osontak hát odább, közben virágágyakon is keresztül. Nagy öröme lesz-e a kertésznek, ha reggel azt látja, hogy egész sor virág agyon van gázolva, — azzal Veronka édes keveset törődött. Az efféle csekélység nem számít, mikor olyan nagy tervről van szó. A kertből az udvarra fordultak és mihamar a kocsi-szinbe értek.

Itt teljes sötétség uralkodott, de Veronka jól ismerte a járást, sötétben is oda talált a ketreczekhez. Közeledtére a nyulacsákák, mókuskák fölriadtak álmukból; hallani lehetett, amint nyugtalanul ugrándoztak.

— Ne féljeteK semmit! csitította őket Veronka. Én vagyok, nem ellenség. Aludjatok szépen... Csak Puncsikáért jöttem, ő messzire utazik az éjjel.

Puncsika azonban, úgy látszik, nem szeretett éjjel utazgatni. Engedte ugyan, hogy Veronka kivegye a ketreczből és nyakára kösse a zsinórt, melyen vezetni akarta; de biz' ő nem állt lábra, hanem iziben újra lefeküdt.

— Még álmos vagy, kutyuskám? No, majd fölélénkülsz kint az uton.

— De hogy jutunk ki? kérdé Gabika. A kapu is be van csukva.

— Nem baj. Hányszor másztunk már át a kerítésen?

— Igaz. Most is megtehetjük.

Mivel Puncsi oly nehezen tudta kiverni a szemeiből az álmod, hát Veronka öle fogta és vitte. Jól ismerték a kerítésnek egy helyét, ahol könnyen át lehetett mászni. Először Gabika mászott ki s Veronka átnyújtotta neki az ebecskét, aztán maga is utánok mászott, miközben figyelmeztette:

— Vigyázz, Gabika, hogy Puncsi el ne szökjön.

Nem köllött attól félni. Puncsika, alig-hogy a földre jutott, megint csak lefeküdt. Már biz' ő, úgy látszik, el volt tökélve, hogy éjnek idején nem fárasztja a lábacskaít. Hiába hivogatták, biztatgatták, nem mozdult. Mikor meg a zsinórral rángatták, vinnyogni kezdett, hármat-négyet lépett, aztán megint csak lefeküdt.

— Így nem jutunk messzire, vélte Gabika.

— Álmos szegényke, mondá Veronka. Nem baj. Ölben is vihetjük... nem nehéz.

— No, van biz' azon mit cipelni. De majd fölváltva visszük.

Az ellen Puncsikának nem volt kifogása, hogy ölben vigyék. Csöndesen szunyókált hol Veronkának, hol Gabikának a karjaiban, amint szaporán haladtak céljuk felé.

Enyhe nyári éj volt, a hold fényesen világította meg a mély csöndben nyugvó tájéket s a két kalandos testvér nagyon kellemesnek találta ezt a titkos kirándulást. Ismerték jól az egész környéket, nem féltek, hogy eltévedhetnek; de midőn az

ingovány szélére értek, Gabikának mégis támadt egy kis aggodalma.

— De nem jutunk-e itt valami rossz helyre, Veronka? Tudod, néhol nagyon süppedékes.

— Csak jójj bátran utánam. Ismerem én jól az utat. Nem is boszorkányság. Egészen másféle a fű ott, a hol száraz a föld alatta; a holdvilágnál jól láthatni.

Meg is indult, oly biztos és határozott lépésekkel, mint ha otthon a kert kanyargós utjain sétált volna. Éppen olyan kanyargós volt itt is az útja. Helyenként csak keskeny mesgyén lépegettek végig s ügyelniök kellett, hogy le ne csusszanak, mert jobbra-balra piszkos, mocsaras víz terült el. A járható ut sem volt mindennütt teljesen száraz, de mivel bokán fölül sehol sem ért az iszap, hát baj nélkül jutottak előre és Gabika vigan kiáltott fel;

— Mit mondana a nagymama vagy Vilma néni, ha tudná, hol sétálunk?

— Hahaha! Csakhogy nem fogják soha tudni, felelé Veronka nevetve.

Néha elmúlt a nevetős kedvök, mikor a vízből, a sás és nád vagy a bokrok sűrűjéből valami nesz hallatszott. Szepégésök azonban nem tartott sokáig, mert rendszeren egy-egy vízi madár röppent fel, a mely viszont tőlük ijedt meg. Ennél Gabika nagyobb bajnak találta mihamar azt, hogy ez a kanyargós vándorlás nagyon sokáig tart. Fölváltva czipelték ugyan a lusta Puncsikát, de most már Veronka sem tagadta, hogy a kutyácska bizony elég súlyos, ugyancsak bele fáradnak a hurezolásába.

— Nézd csak, Veronka, itt nagyobb száraz hely van, szólt Gabi. — Pihenjünk kissé!

Veronka megállt, de csak egy pillanatra.

— Nem, nem szabad, szólt aztán. — Addig kell végére járnunk a dolgunknak, amíg a hold le nem nyugszik. Sötétben nem találánk ki az ingoványból.

Gabika nem csak belátta ezt, hanem titkon meg is borzongott egy kicsit. Szép mulatság volna, ha a sötétség itt érné őket és nem tudnák többé, hová lépnek! Persze, persze, szó sem lehet pihenésről!

Kanyarogtak, botorkáltak tehát tovább, talán egy óránál is hosszabb ideig. Gabikának már fogyni kezdett az ereje is, a türelme is, de Veronka végre fölkiáltott:

— Itt a tó! . . . Ott a sziget!

Jókora volt a tó s a közepén magasra emelkedett ki a sziget.

— Hát a csónak hol van?

— Mindjárt megtaláljuk. Egy bokornál fekszik, félig kihuztam a vízből, hogy el ne merüljön.

Gabika nem egészen értette ezt a megjegyzést. Már ugyan miért merülne el? Hiszen a csónak feladata mi egyéb, mint az, hogy a vizen lebegjen? No, megértette, nem sokára.

Veronka pontosan rátalált a csónakra. Ez, mi tagadás, nagyon siralmas állapotban levő jármű vala, ámde mikor Veronka némi erőfeszítéssel rátolta a vízre, szépen lebegett, Gabika semmi gyanusat sem talált rajta.

— Én majd evezek, szólt Gabika.

— Jól van. Nekem ugy is tartanom köll Puncsikát.

Beültek a csónakba, Gabika neki dült az ezésnek. De alig fél percz mulva fölkiáltott:

— Ohó! Mi ez? Hiszen vízben van a lábam! Lék van a csónakon valahol.

— Igen, itt oldalt van egy kis hasadék.

Az a kis hasadék jó négy arasznyi hosszú volt és olyan széles, hogy ököllel lehetett rajta keresztül nyulni. Ömlött is be a víz özönnel.

— De hiszen így nem maradhatunk benne, elmerülünk! szólt Gabika ijedten.

— Oh dehogy! Eltart öt perczig, míg a csónak annyira megtelik vízzel, hogy elmerül; a szigetet pedig két perc alatt elérjük, ha szaporán evezel. Hát nem lehet semmi baj. Én már sokszor kipróbáltam.

Ez a magyarázat és biztatás csak nagyon fogyatékosan nyugtatta meg Gabikát, kivált hogy ő reá nézve éppenséggel nem mulatságos következménnyel is járt ez az állapot. Veronka ugyanis föltehetette a lábait a közeli másik deszkaülésre, nem levén egyéb dolga, mint hogy a kutyácskáját tartsa az ölében; Gabika azonban nem tehetette ugyanezt. Neki, hogy evezhessen, a csónak fenekéhez köllött oda feszíteni a lábait, ott pedig egyre magasabbra nőtt a víz, úgy hogy Gabika, akarta, nem akarta, nagyon alapos lábfürdőt kapott. Az enyhe nyári időben ez nem volt ugyan veszedelmes; ámde nem is éppen kellemes, mikor a czipő, harisnya és nadrág is rajta volt a lábán s mindenestül lubiczkolt a vízben.

Valamire azonban jó volt a lábfürdő: Gabikát nagyon sikeresen serkentette arra, hogy mentül szaporábban evezzen. Meg is feszítette minden erejét s a csónak gyorsan siklott tova a csöndes vizen. (Lásd a képet a 85. lapon). Erre pedig szükség is volt, mert a Veronka számítása, hogy öt perc köll hozzá, míg a csónak annyira megtelik, hogy veszedelem támadhat, nem bizonyult teljesen alaposnak. Még vagy tíz ölnyire voltak a szigettől s már a csónak

gyanusan kezdett süppedni. Ezt mintha Puncsika is észre vette volna, mert most először hagyta a maga jószántából abba a lusta szunyókálást, mozgolódott, fészkelődött és nyilván nem kívánczolt hideg fürdő után. Veronka azonban törhetetlen elszántsággal mondá:

— Azt hiszem, már elérjük a partot. Különben itt már az sem volna nagy baj, ha elmerülne a csónak; itt már nem mély a víz, kigázolhatnánk.

Gabika csöppet sem vágyódott még alaposabb fürdőre, inkább lehetőleg még jobban megfeszítette minden erejét, annál inkább, mert a vízzel megtelt és így nagyon nehézzé lett csónak most már nem engedelmeskedett annyira az evező-csapásoknak. Nagy erőfeszítést végre siker jutalmazta: a csónak orra éppen a sziget partjához ütődött, mikor a csónak többi része föl tarthatatlanul merülni kezdett.

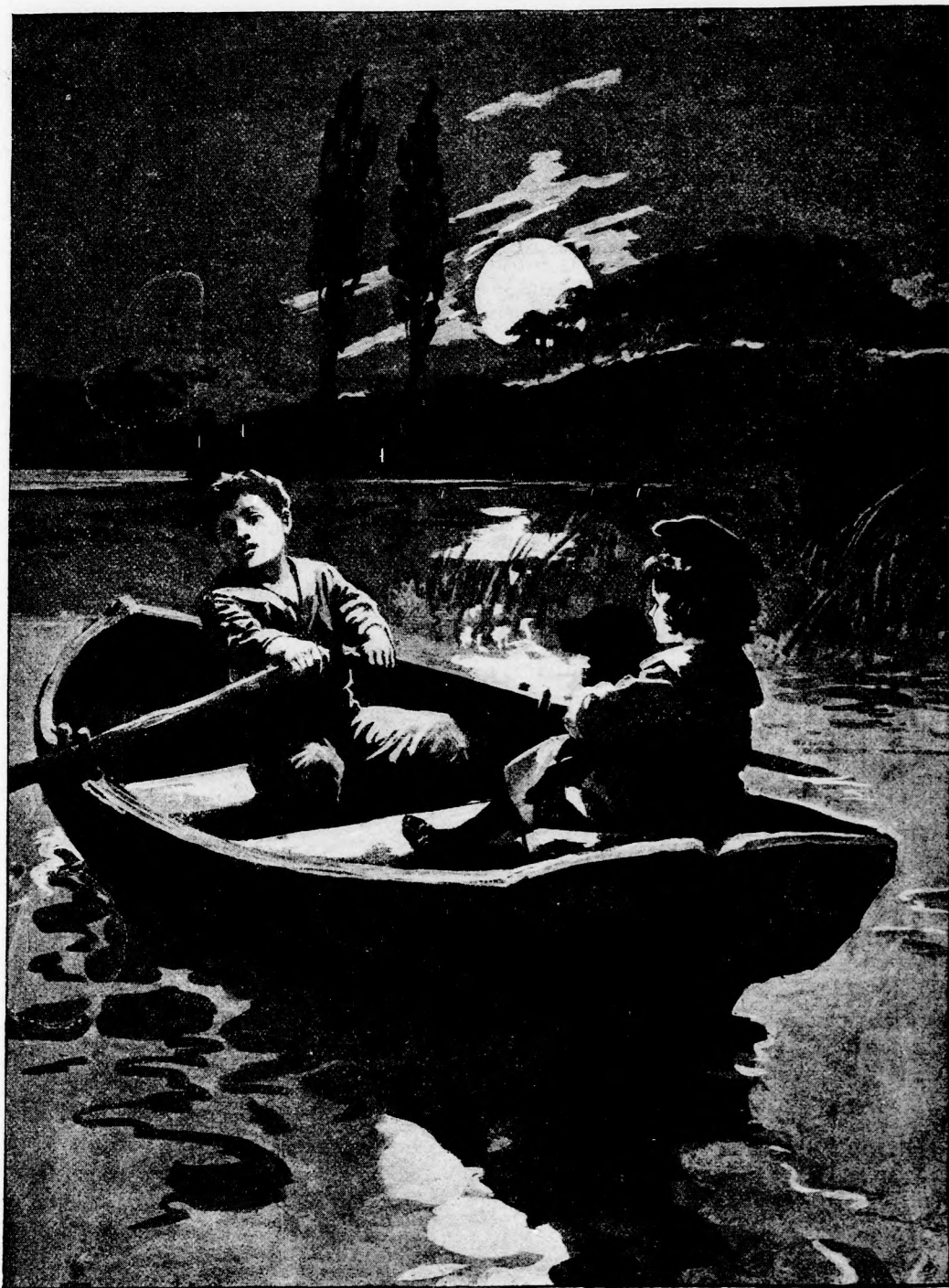
Gyorsan kiugráltak a szárazföldre s Gabikának volt annyi lélekjelenléte, hogy az evezőket is kimentette a partra. De ott aztán meg is mondta a véleményét:

— Ugyan volt mit dicselkedned a csónakkal! Hiszen valóságos lélekvesztő silány ócska jószág!

— No bizony! Csak nem hitted, hogy valami fényes gőzhajó? Arra elég jó, hogy ide átjussunk rajta. De most legelőször is kihuzzuk a partra, nehogy a víz odább vigye, mert akkor haza nem jutunk.

Bölcsen belátta Gabika, hogy a rossz csónak is többet ér a semminél. Nagy erőlködéssel kivonszolták tehát a csónakot a vízből.

— Így ni! Most pedig dologra! szólt Veronka.

... A CSÓNAK GYORSAN SIKLOTT TOVA. (Lásd a 84. lapon.)

— Nekem legelőször is a czipőimet köll lehuznom, mert tele vannak vízzel, mondá Gabika. — A harisnyáimat is ki kell facsarnom.

— Megteheted. Addig én elkészitem Puncsinak az ágyacskáját.

Gabika nem volt kényeskedő fiu. Miután a czipőit kiürítette a víztől és száraz füvel úgy a hogy ki is törölgette, a harisnyáit pedig jól kifacsarta: gyorsan felöltözött és ügyet sem vetett többé a lábfürdőre. Sietett oda, ahol Veronka nagy buzgón foglalkozott.

Nagyon vastag, nagyon vén fa állt ott. Ágai alig voltak, szélvész, villám rég letördelte. A tövében mély és magas odu táton-gott, valóságos kis barlang, melyben még ember is meghúzódhatott volna. Ezt Veronka vastagon tele rakta puha füvel s a fűre egy ócska kendőt terített, épp mikor Gabika oda ért.

— Ej, de pompás helyecskéje lesz itt Puncsinak, mondá. Akár magam is elpihengetnék benne. No, itt ugyan senki sem akad reá.

— Ugy-e? szólt Veronka diadalmasan. Csak arra köll vigyáznunk, hogy meg ne lássanak, mikor eleséget hozunk Puncsikának. Mindig csak éjjel fogunk ide járni. Egy kicsit unatkozni fog Puncsika, de azon nem segíthetek, amig valamit ki nem eszelek, hogy mit tegyek vele. Különben itt kedvére szaladgálhat, elég nagy a sziget. No, most add elő az elemózsiáját, ide készítem számára.

Gabika előszedte a zsebeiből a tejes üvegsét és a papirosba csomagolt csemegét, Veronka pedig egy ócska szappantartó csészét huzott elő, abba töltötte a tejet. Aztán

kinálgatta Puncsit, de ez alig szagolt hozzá. Nem köllött neki.

— Pedig éhesnek köll lennie! szólt Veronka aggódva. Miért nem eszik?

— Bizonyosan nagyon álmos. Majd eszik nappal. De nézd, a hold már lefelé száll, ideje lesz haza indulnunk.

Veronka maga is belátta. Még egyszer megsimogatta a puha ágyán fekvő Puncsit, aztán siettek a csónakhoz. Ezzel még jócskán akadt dolguk, mert a fenekén sok víz volt, félre köllött billeteni és a vizet kifolyatni. Azután meg Gabika, aki nem vágyódott újabb lábfürdőre, nagy csomó fűvet, vastag lapu-leveleket szedett és annyira-mennyire betömökölte a léket. Ez segített is valamicskét, kevesebb víz ömlött a csónakba, mint mikor a szigetre eveztek.

Szerencsésen vissza jutottak a tulsó partra, kihuzták a csónakot a bokor alá és szaporán megindultak haza felé.

(Folytatása következik.)

REJTETT NÉV.

— an —	=	név;
— lo —	=	érez;
— ar —	=	kertben látod;
— ka —	=	ige.

Ha a vonások helyébe a megfelelő betűket teszitek, akkor a kezdő és végső betűk összeolvadásából egy jeles írónk neve derül ki.

A megfejtők névsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Fény és boru.“

Történeti elbeszélések. Az ifjuság számára írta Remellay Gusztáv; két képpel.

A MAMA MESÉL.

(Képpel a czimlapon.)

Szere-száma nincsen annak
 Hányféleképp vigadhatnak
 Pali, Lola és Elek,
 A jó kedvű gyermekek.
 Labda, vessző-paripa,
 Hinta, abroncskarika,
 Szembekötösdí, fogósdí,
 Versenyfutás meg bujósdi...
 Hát az ólom-katona?
 Meg a baba-ozsonna?
 Egy napból mind ki sem telik:
 Olyan hamar esteledik!
 Az az hogy, mit is beszélnek!
 Hisz örülnek az estének,
 Mert akkor jön a legjava:
 A divánon ül a mama,
 Körülfogják,
 Ostromolják.
 Minden játék elfeledve,
 Kinek is vóni arra kedve?
 Hiszen ezerszerre szebb,
 Mindenkinek kedvesebb
 A legislegkedvesebbnél
 Az, mikor — a mama mesél!

ZOLTIKA CSALÓDÁSA.

— Tréfa, nyolez képben. —

VENDÉGE volt a mamának, egy idegen bácsi, akivel élénk beszélgetésbe merült volna, ha ott nem botorkál körülöttük Zoltika, aki minduntalan talált valami kérdezni valót. Hát biz a mama azt tette, hogy kitudskolta a szobából, ebben pedig a bácsi is segítette, ámde igen kellemes biztatással.

— Fogadj csak szót, fiacskám! Kapsz majd valamit, amit neked hoztam. Kint felejtettem az előszobában a felöltőmben.

Ment Zoltika, hogyne ment volna? Hiszen okos és jó fiu ő. Azután meg gondolt is valamit.

Amint kilépett az előszobába, már messziről szemébe ötlött valami idegen holmi. Azt bizonyosan a bácsi tette oda a székre és akkor okvetetlenül ott van az ajándék, melyet kapnia kell.

Lassan, kíváncsian közeledett a székhez. Valami furcsa, fényes fekete tárgy volt

ott. Mi lehet az? Zoltika, mi tagadás, még nem sokat látott a világból, ilyen furcsa fekete izé még soha sem volt a keze ügyében. Szinte félt egy kicsit, mikor közelébe ért. Szörös, mint egy cicza... hátha elugrik vagy harap? De nem... feje sincs.

lába sincs. Végre is rászánta magát és megfogta.

Lám, csakugyan nem harap, el sem ugrik. Az már bizonyos, hogy nem cicza, nem is kutyuska. Igen, de hát micsoda?

Ezt annál inkább érdemes volna tudni, mert bizonyosan ez lesz az az ajándék, melyet a bácsi említett. Hát nézte, forgatta és

amint egyszer fölfordította, ekkor álméldott még csak igazán. Mert az már csak nagyon furcsa: ebben a fekete izében nagy lyuk van... Csak nem csupor vagy kancsó? Nem, az nem lehet. Nem üvegből vagy más kemény anyagból való.

Visszafordítja és tünődve nézi, vizsgálja. Ugyan mire jó ez? Felülről nézve, körös-

körül talpa van. Valjon megállna-e ezen a talpán? Meg köll próbálni.

Megáll. Gyönyörűen áll. Semmi kétség: arra való, hogy így a talpán álljon. Igen, de mi végből? Ez a kérdés. Nagy kérdés, fogas kérdés, de akinek annyi esze van, mint Zoltikának, azon nem fog ki ez a kérdés. Hiszen csak a vak nem látja, hogy ez pompás zsámolyka, Zoltikának való ülőhely. Rá köll ülni, arra való. Csakhogy kitalálta!

Mindjárt hozzá is látott egy kis próbaüléshez, nagyon háládatosan gondolva a jó bácsira, aki annyira eltalálta, hogy mire van Zoltikának leginkább szüksége. Mert szék, diván mind olyan magas, hogy csak bajjal lehet rá fölkapaszkodni; ellenben ez az új módi zsámoly éppen neki való. És milyen kényelmes! Fél kézzel is elbirja, ide-oda hordozhatja, oda ül vele, ahova éppen tesszik, mint éppen most is. Így ni!

Igy? Hogy? Mi ez már no? Miféle boszorkányság ez?

Mi lehet más, mint boszorkányság?

A föld elnyelte a remek zsámolykát. Egy kis recsegés-ropogás hallatszott, amint Zoltika kényelmesen rátelepedett... A zsámolyka egyre alacsonyabbra zsugorodott és végre... látott már a világ ilyet! Zoltika úgy hanyatt csücsült a földön, hogy a lábai csak úgy kalimpáltak a levegőben.

Megdöbbször! Csodálatos! Ez valami veszedelmes portéka! Jó lesz talpra állni, menekülni, mielőtt nagyobb baj támad.

Föl is tápáskodott s amint e közben rápillantott a gyanus holmira, hát uram fia! megint új csoda! Mi van ott a magas fekete izé helyén? Egy lapos tepsí. Ez már csak ördöngösség! Nem tanácsos ennek a közelében megmaradni.

El is osont Zoltika, folyvást gyanakvólag nézegetve hátra, arra a veszedelmes

portékára. Ha ez az az ajándék, melyet a bácsi neki szánt, köszöni szépen! Neki ugyan nem köll. Tartsa meg a bácsi.

Es ott hagyta, a bácsinak, aki később meg is találta. Amde csöppet sem örült neki.

Nem furcsa?

BARNUS ÉS HÓFEHÉRKE.

— Elbeszélés. —

Irta Szász Edith.

SZERÉNY, de tiszta falusi házacská faragott kapujában két leányka titokzatosan suttogott. Néha meg-megfordultak és körül néztek a széles udvaron, nincs-e valaki közel, aki kihallgathatná az ő féltett titkukat.

Nem volt ott senki, csak néhány tyúk és csirke kapargált s egy verebecske szökdelt nem messze. Mégis csak suttogva mertek beszélni és olyan hevesen dobogott a szívök! Hogy ne! Először történik, hogy édes anyjuk előtt titkolóznak.

Nagy, nagy terv az, amiről olyan félve s olyan fontoskodva beszélnek.

A nagyobbik, Marika, épp az imént tért haza; testvére Katicza a kapuban várta.

— No, hogy van Juliska?

Mert Mari a szomszédban járt Juliskánál, a két kis leány legjobb barátnőjénél, aki pár nap óta nagy betegen feküdt.

— Bizony nagyon rosszul van, mondá Marika busan. — Szegényke folyvást jajgat, Örzse néni meg (az édes anyja) zokogva siratja. Nem is tudtam már tovább hallgatni, majd meghasadt a szívem, azért jöttem ilyen hamar haza.

Katicza egészen elszomorodott és tünődve mondá:

— Az öreg Kati néni a legokosabb asszony a faluban, ő talán tudna valami orvosságot.

— Mondott is már, felelte Marika. — Örzse néni tegnap szedett is sok féle füvet az erdőben s készített belőle orvosságot; de nem használ. Örzse néni azt mondja, hogy ha doktor vizsgálná meg Juliskát és

a városból hoznának neki orvosságot, az biztosan segítene. Vagy még talán a nélkül is meggyógyulna, ha betegnek való jó ételeket kapna. De ahhoz pénz kell, nagyon sok pénz. Őrzse néaninek pedig nincs.

— Hát ha van a mi édes anyáknak? kérde Katicza reménykedve. — Ő olyan jó, bizonyosan segít.

— Igen, ha volna! De én tudom, hogy alig néhány fillérje van, válaszolta Marika.

— Hát mit tegyünk? Valamit okvetlenül tennünk kell, hogy segítsünk Juliskán!

— Igen is, mondta ekkor halkán Marika. És én már tudom is, hogy mit. Eladjuk Barnust és Hófehérkét.

A kis Katiczának elgömbült a szája, a szemébe pedig ragyogó könnyecsepp tolt. El-elesukló hangon kérde:

— Barnust? ... Hófehérkét? ...

— Igen, a kedves két tyúkocskánkat, felelte Marika. Édes anyánk éppen tegnap mondta, hogy most jó ára van a baromfinak a városban. Barnusért és Hófehérkéért sok pénzt kapunk, mert fiatalok és nagyok.

— Oh! de hogy váljunk meg tőlük, a legkedvesebb jószágainktól! Ha kilépek a ház elé, már messziről megismernek. Hogy futnak felém, ha hívom őket! Hófehérke és Barnus a legszelidebb, a legokosabb két tyúkocska a világon! Oh, ugy szeretem őket! Hát a régi szép tervünket elfelejtetted? Tojásokat teszünk majd alájuk, már előre úgy örülök a kicsi csibéknek! — Nem, nem engedem, hogy elvigyék és megöljék szegényeket!

— De mikor nincs más mód! felelte Marika. — Egyebünk semmink sincs, de ez a két tyúk a mienk, édes anyánk nekünk adta. Én is nagyon szeretem Barnust meg Hófehérkét, fáj a szívem, hogy meg kell tőlük válnunk. Nehezen is szántam rá magamat; de hát a szegény Juliska életéről van szó és ezért szívesen áldozom fel őket.

Katicza éppen úgy szerette Juliskát, mint Marika, éppen úgy óhajtotta, hogy meggyógyuljon, de nem tudott olyan hamar belenyugodni, hogy megváljon szeretett

tyúkocskájától. Marika sokáig beszélt s magyarázgatta neki a dolgot, pedig bizony neki is fájta a szive a kedves állatokért, melyekben eddig annyi gyönyörúsége telt. Végre a jószívű kis Katicza is belátta, hogy a Juliska egészsége mindennél előbbre való.

— Ha már másképp nem lehet, mondta siró hangon, hát a Juliska kedvéért ... lemondanék Barnusról és Hófehérkéről ... csak tudnám, hogy aki megveszi, nem bántja őket. Oh, de félek, hogy a városban megölik szegénykéket!

— Teszek róla! mondá Marika. Holnap vásár lesz a városban. Én magam viszem be a tyúkocskáinkat. Majd vigyázok ám. megválogatom a vevőket. Csak olyanak adom oda Barnust és Hófehérkét, aki megígéri, hogy nem öli meg őket, hanem szépen bánik velük. Akad ilyen vevő bizonyosan, mert a mi tyúkocskáink nagyon szépek. A város nincs nagyon messze. Holnap még hajnalban fölkelek s elviszem a tyúkokat a vásárba. De édes anyánk semmit se tudjon a dolgról; talán meg sem engedné, hogy én vigyem el a tyúkocskákat, pedig másra a világért sem biznám őket! Hamar megjáróm én a várost, már délre itthon is leszek és édes anyáknak föl sem fog tűnni, hogy nem vagyok itthon. Azt fogja hinni, hogy kimentem az erdőre virágot szedni. De aztán mindent elmondunk neki s ha szépen kérjük, nem is fog haragudni.

— Én is veled megyek a városba! Én is látni akarom, ki veszi meg kedves tyúkocskáinkat.

— Félek, hogy ki nem bírod az utat, ellenkezett Marika.

Katicza azonban oly szivrehatóan könyörgött, hogy Marika nem tudott ellentállani.

— Nem bánom, felelte rövid gondolkodás után. Menjünk mind a ketten. Hajnalban indulunk. Majd fölkeltelek!

Nem volt rá szükség. Katicza magától is fölbredt, azaz hogy alig is aludt az éjszaka. Olyan nagy, nagy dolog volt az, amire készültek!

Még alig pitymallott, már felöltözöttek és kiosontak a házból. Édes anyjuk még aludt s nem is sejtette, hogy mit tervez az ő két kis leánya. Marika két nagy darab kenyeret tett a zsebébe utra-valónak, Katicza meg előhozta a két kedves tyukot; aztán kézenfogva elindultak az országuton.

Marika már többször járt a városban az édes anyjával, persze mindig szekeren; tudta is az utat. Mindig csak egyenest köllött menni az országuton, el sem tévedhettek. Az egész terv nagyon jól ki volt eszelve, mégis úgy összeszorult a szívek, amint elhagyták az ismerős helyeket és egyre távolabb jutottak a kis falutól, a kedves otthontól! Kivált Katicza szepegett, maga sem tudta mitől.

— Már nemsokára beérünk a városba, mondá egyszer Marika. Ismerem ott egy kicsit a járást. Eladjuk egy jó embernek a tyúkokat, a pénzen pedig veszünk Juliskának mindenféle jót, a mézáróstól húst, a czukrásztól süteményt. A patikába is bemegyünk és kérünk valami jó orvosságot; talán még pénzt is hozunk haza Örzse néni-nek. Milyen boldogok leszünk mindnyájan, ha Juliska meggyógyul!

Ez a gondolat erőt adott nekik és bátorságot öntött beléjük. Sietve lépdelték, az idő telt-múlt, hanem a várost még nem is látták. Katicza már-már elfáradt s Marika nagyon csodálkozott, hogy ma ilyen hosszú az ut. Máskor, szekeren, sokkal rövidebb volt.

A nap forrón tűzött, a leánykák alig tudták kiállani a nagy hőséget. Mindazonáltal sietve haladtak előre, hogy minél előbb eljussanak a városba. Csak egyetlen egyszer pihentek meg rövid időre egy fa árnyékában. Hanem azért mégis magasan állott már a nap az égbolton. mikor a város tornya felbukkant a látóhatáron. Nemsokára aztán benn voltak a város nagy házai, nyüzsgő sok népe közt. Még Marika is elvesztette a bátorságát egy percze. Egészen más volt az, mikor az édes anyja

oldalán járta be a várost és egyébre nem volt gondja, csak arra, hogy a sok látnivalóban gyönyörködjék. Most erre nem ért rá, ugyancsak vigyáznia kellett, hogy el ne tévedjen.

Katiczának erre nem volt gondja, ő szótlanul követte Marikát és egyebet sem tett, csak ámult és bámult.

Nemsokára elértek a vásártérre s Marika odavezette testvérét, ahol a baromfit árulták. Sok asszony és leány ült ott sorjában, mindeniknek tele volt a kosara tyukkal és csirkével. Mari és Katicza is letelepedtek a földre az áruló asszonyok sorába.

— Eddig a piaczig tudom az utat, mondá Marika, de tovább már nem. Azért ennél tovább nem is megyünk. Vannak itt boltok is, megvehetjük majd, amit akarunk; aztán hazamegyünk.

A kis leányok mellett egy nyájas képű öreg asszony ült. Az ő kosara is tele volt szebbnél szebb baromfival.

Jöttek uri asszonyságok, cselédek vegyest, sorba járták mindeniket. Emelgették, tapogatták a szárnyasokat és alkudoztak.

Az árusok kínálgatták, ajánlgatták a portékájukat. Némelyik már messziről kiabált:

— Tessék, naccsága! Az én jószágom a legszebb! Olcsón adom! Tessék ide jönni! Bezzeg nem kimélték azok a jószágot. Nem bánták, akármilyen vele, csak tulajdonának rajta, mentül drágábban.

Marikának eszébe jutott, hogyha ő is úgy kiabálna, mint a többi, hamarabb megvennék a tyukoescákát. De amikor kiáltani akart, úgy összeszorult a torka, hogy azon ugyan egy árva szó sem fért ki.

Hallgatva üldögélt hát a két kis leány egymás mellett, a városi asszonyságok pedig jártak-keltek, egyik sem állott meg előttük.

De egyszer . . . mégis feléjük tartott valaki . . . egy szigorú arcú ur, az oldalán táskával.

És rákiáltott a gyermekekre:

— Vámot!

Marika nem volt egészen tisztában ennek

a szónak az értelmével, a szigorú kiáltástól pedig nagyon megijedt; zavartan nézett a táskás emberre, aki ekkor már haragosan förmedt rá:

— Nem érted? Fizesd meg a vámot! Tehát fizetni kell! De miért? És megnyit? Ezt bizony nem tudta kitalálni. Egyetlen fillért sem hoztak magukkal

VENDÉGLÁTÁS BAJA.

I.

*Cziczurka, Miczurka az asztalhoz ülnek,
Tejecske jőzűen szűrcsölni készülnek.
De vendég jött: Karmos bácsi s Kőrmös néni.
Tejecske meg nincs több, csak épp két csészényi.*

s hogy ez a haragos úr oly keményen követelte tőlük, hogy fizessenek, ijedtükben mindketten sirva fakadtak.

A jó öreg szomszédasszony megsajnálta őket:

— Hol az édes anyátok, gyermekeim? kérdezte résztvevő hangon.

A szelíd hangra egy kissé lecsillapodott Marika és elbeszélte, amennyire hirtelen tudta, az egész dolgokat.

A táskás ember türelmetlenül hallgatta végig s jaj, — azután még haragosabb lett! Ugy kiabált, hogy az egész népség meghallhatta! Sirtak a kis leányok. A jó

öreg asszonynak pedig megesett a szive rajtuk.

— Megfizetem én helyettük azt a pár fillért, mondá.

VENDÉGLÁTÁS BAJA.

II.

»Éppen jókor jöttök!« Cziczurka azt mondja.
 Pedig titokban hajh! nagy a baja-gondja.
 Legelső a vendég. Azok ozsonnálnak
 S felkopott az álla jó Cziczurka-párnak!

E néhány szóval lecsillapította az egész haragot s a kis leányok nagy bánatát.
 Néhány pillanat múlva már messze járt

a szigorú ember, Marika és Katicza pedig hálálkodva köszönte meg a jó asszony szívességét.

— Majd megadjátok a kölcsönt, ha eladtátok a tyukokat, felelte ez barátságosan. Nincsen semmi nagy köszönni való!

Ezzel meg is volt kötve az ismeretség és nagyon jól esett a gyermekeknek, hogy ebben az idegen világban akadt valaki, akivel beszélhettek. Már mindjárt nem érezték magukat olyan elhagyottaknak, nem is félték többé oly nagyon. Elbeszéltek mindent apróra s a jó néni szívesen hallgatta. Nagyon megszerette a jószívű kis lányokat. Ellátta őket jó tanácsal s arról is fölvilágosította őket, mennyit kérhetnek Barnusért és Hófehérkéért.

Egy kis idő múlva uriasan öltözött asszonyság állott meg Marikáék előtt.

— Hogy adod a tyukot, kis leány? kérdezte.

Marika félénken mondta meg az árát, mire az uri asszony elszörnyködve csapta össze a kezét. Váltig bizonyítgatta, hogy soha még ilyen drága tyukot nem látott s éppen felét ígerte a kért árak.

Marika nem értett az alkudozáshoz, Katicza még kevésbé, de értett ám az öreg szomszéd asszony, aki most is kisegítette a leánykákat. Atvette a szót, ő beszélt és alkudozott aztán az uri asszonynyal, dicsérte a tyukokat; a városi asszony meg becsmérelte, miközben oly kiméletlenül huzták, rángatták Barnust és Hófehérkét, hogy a két leánykának nem egyszer köny szökött a szemébe.

Már-már megalkudtak, de ekkor eszébe jutott a két lánynak a feltétel, melyet olyan jót kigondoltak otthon. Hiszen azért vándoroltak ide ők maguk, hogy megmentésük a kedves tyukocskákat a haláltól, melyre a városi vásárló ítéli a baromfit.

Egy pillanatig összesugtak, aztán Marika félénken bár, de előállott és kijelentette, hogy a tyukocskákat csak olyannak adják oda, aki megígéri, hogy nem öli meg őket.

Hogy elcsodálkozott rajta az uri asszony! A szomszéd néni pedig nem fogta többé pártjukat, sőt lebeszélte a furcsa feltételtől. Próbálta ezt az uri asszony is, de be kellett látniok, hogy hiában minden. A két

kis leány nem tágitott; az uri asszony boszusan távozott, mondván:

— Kár is volt veletek szóba állnom, együgyü gyerekek!

Az emberek jöttek, mentek. Nagy ritkán meg is állott egy-egy Marikáék előtt, de nevetve ment odább, amint a feltételt meghallotta.

Katicza tulajdonkép titokban örült neki, hogy a kedves tyukok még nem keltek el, de annál inkább szomorkodott az okosabb Marika.

— Ha el nem tudjuk adni, akkor hiába való volt a vándorlásunk, nem segíthetünk Juliskán, mondogatta leverten.

Telt-múlt az idő. Eltelt egy-két óra, de vevő nem mutatkozott. Már közel volt a déli, mikor egy cselédeány állt meg Marikáék előtt s elkezdte vizsgálgatni a tyukokat. Marika megmondta az árukat, de azt is nyomban hozzátette, hogy csak ugy adják el Hófehérkét meg Barnust, ha nem öli meg őket, sőt szépen bánik majd velük.

Az idegen leány előbb jót nevetett; de aztán mégis így szólt:

— Adjátok csak ide. Ne féljete, jól bánok én velük! Nagyon szeretem én az ilyen szép tyukokat!

A szavak ellen nem lehetett semmi kifogás, de a leány arczán olyan gunyos kifejezés ült, szeme oly gonoszul fénylett, hogy Katicza egészen elvesztette bizalmát.

— Ne adjuk oda, Marika, ne adjuk oda! suttozta kétségbeesve.

— Legyen eszed, Katicza! felelé Marika. Valakinek végre is el kell, hogy adjuk őket, hiszen azért jöttünk. Ez a lány jól megfizet és megígéri, hogy nem öli meg. Oda adjuk neki, mert már későre jár az idő. Este lesz, mire haza érünk.

— No, ne gondolkozzatok oly sokáig! mondá türelmetlenül a leány. Ide azokkal a drágalátos tyúkokkal!

Marikának a markába nyomta a pénzt és odább indult Barnussal és Hófehérkével. Alig volt annyi ideje Marikának és Katiczának, hogy még egyszer megsimogassák bucsuzól a két kedves tyukocskát. Szemük-

ből forró könnyecsek gördültek alá, amint utána néztek.

Aztán megadták a jó öreg szomszéd-asszonynak a tyúkok árából a tartozást és szépen elköszöntek tőle.

Már csak az lett volna még hátra, hogy vásároljanak és haza induljanak, de Katiczának eszébe jutott valami.

— Marika, édes jó Marika, menjünk a leány után! Nézzük meg, hová viszi Barnust és Hófehérkét! mondá könnyörgő hangon.

Marika egy ideig tétovázott, hiszen jól tudta, hogy már minden hiába. De ő sem tudott ellentállni a vágynak, hogy lássa, hova jut Barnus meg Hófehérke. Elindultak tehát, majdnem szaladva, a tyukocskák után.

— Csak arra vigyázzunk, hogy el ne tévedjünk, mondta Marika. Jegyezzük meg jól az utat!

(Vége következik.)

A M É H E R E J E.

— Természetraili adat. —

SZORGALOMNAK mintaképeül emlegetik ősi időktől fogva a kicsi méhecskét. Korán reggel kezdi munkáját és csak napnyugtakor tér maga is pihenőre. A munkája pedig nem is olyan könnyű, amilyenek látszik.

Folyton folyvást röpülnie kell, hogy a virágok kelyhéből az édes mézport gyűjtse. Nem könnyen jut hozzá. Aki figyelemmel kíséri, láthatja, hogy tiz virágra is rászáll, bele tekint és rögtön odább röppen. Igen, mert abban a virágban már nincs mézpor. Ezer meg ezer méhecske gyűjti folyvást, hát persze napról-napra több az olyan virág, amelynek már nincs a méhecske számára való kincse. Ha reggelre új bimbó nyílt ki, hamar rátalál egy-egy méh és kiszedi a mézport belőle.

Amde a méhecske nem tér üresen vissza a kasba. Ha közel nem talál mézport, elröpül messzebb, pedig kicsike jószág létére fárasztja ám a hosszas röpülés. Mégsem csügged és valóban meglepő, mily messzire

elkalandoz, csak hogy teljesítse feladatát, vigyen mézet a köpübe. Ha a méhkastól négy-öt kilométernyire talál neki való virágokat, vigan végzi a dolgát és szaporán röpököd a kastól a gyűjtőhelyre és onnan vissza, napjában többször is. Ekkora ut még nem is árt neki. Ha még távolabbra, nyolcz-tiz kilométernyire köll a mézporért röpülnie, azt is megteszi; de már ez meg-erölteti és sokáig ki nem bírná.

Kivételesen azonban láttak méheket, melyek tizenkét-tizenöt kilométernyire elkalandoztak a kasuktól. De az ilyen méh alkalmasint csak eltévedt, ekkora távolságból már nem bir mézport gyűjteni.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LXI. köt. 4-dik számában közzölt rejtett mondás megfejtése:

Földi szenvedés mennybéli öröm.

Helyesen fejtették meg: Bakos Ilona, Fellegi Vilmos, Kontúr Noémi, Szitányi Margit, Mariska, Lolla (?) és Ella, Jakabfy Klári, Mérey Dalma, Ruhig Flóra, Jörg Mariska, Fischer Lili és Ella, Somogyi Jolán és Jenő, Faics Boldizsár, Brust Ilonka, Mäder Hedvig és Emma, Materny Róza és Margit, Debitzky Jolánka, Kövesi Jenő, Lengyel Margit és Kálmán, Szakáll Paula, Makray István, Lasztovicza Sándor, Jantsits Jolánka, Tibor és Bandi, Altstoch Hugó, Kerekes György, Péterfy Vilma, Poór Erna, Csauscher Mariska, Bertényi Mariska, Erzsike és Imre, Nagy Lenke, Vicza és Ernő, Fehér Margitka, Agfalvi Endre, Györy Sarolta, Szüts Genovéva és Vladimir, Rhédey Zoltán, Jurenka Irén, Scherz Blanka, Garai Lujza és Mariska, Ricska Laczika, Teőke István és György, Schödl Ervin, ifj. Metzger Ede, Keviczky Aranka, Berger Miklós és Tivadar, Márkus Böske, Trebitsch Károly, Hoffmann Valika és Elemér, Komlós Magda, Ranschburg Béla és Pál, Richter Ilonka, Igmándi Tercsi, Kata és Elek, Zobel Márta, Pasiut Endre, Ujhelyi Gabriella, Mettner Lécsi és Micza (Ha már igazi neved a *Lécsi*, megsughatnád nekem, hogy voltaképen micsoda név az? Mert nem találom sem az emlékezetemben, sem a kalendáriomban. *F. b.*), Szántó Olga és Ernő, Kazy Péter, Haksch Mariska, Jedlicska Jolán és Margit, Orbán Sári és Károly, Kovács Irén, Pap Lilike, Richon Mariska, Legény Kornél, Schnábel Jani és Béla, Dominigg Ilonka és Erzsike, Bedő Ilona és Géza, Sinkovits Clarisse és Ilma, Winkler Tibor, Brandner Anna, Csatáry Jani, Veress Gizi és Józsi, ifj. Kovács Ede, Véghelyi Lajoska, Jeszenszky

Ilona, Herzog Dóra és Vilma, Friedmann Ernő József, Vidonyi Annuska és Ilonka, Tomka Olga, Hefty Paula és Gyula, Jurenák Gizi, Beke Berti és Gyula, Baross Margit, Vörösmarthy Ilona és Ida, Kummerer Paula, Hay Iren és Juliska, Soltész Juczika, Szilágyi Ernő, Lintner Fancsika, Löw Mihály, Mikó Blanka, Fried Jenő, Cselkő Gizi és Ilus, Naschitz György, Schiller Ilonka, Kuhn Béla, Kiss Margitka, ifj. Mészáros György, Bayer Anti, Donáth Matild, Schuch Ilus, Mándy Tibor.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertes lett *Agfalvi Endre, Selmezbányán*, kinek a jutalom-könyvet (*Mesék*, az ifjuság számára írta *Greguss Ágost*) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »KIS LAP« LXI. köt. 3-dik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Pasiut Endre, Apáthy Ilona, Schiller Niki (vagy Miczi? A nevedet tisztán ird, hogy tudhassam, fiu vagy-e, vagy leány? *F. b*), Zobel Márta, Richter Ilonka, Igmándi Teresi, Kata és Elek, Komlós Magda, Ranschburg Béla és Pali, Hoffmann Valika és Elemér, Márkus Böske, Trebitsch Károly, Foltinek Margit, Winkler Tibor, Vidonyi Annuska és Ilonka.

B. A-né urnő. Most már megfelelőnek találtuk és rajta leszünk, hogy rövid idő alatt sorra kerülhessen. — **Haksch Mariska.** Hallottam róla valamit, hogy Rózsika ismét járt egy olyan kiránduláson. Talán elmeséli nekem új kalandjait s akkor majd én is elmondom nektek. A könyv dolgában már most is irhatsz a kiadó-hivatalnak. — **Richon Mariska.** Ha létre jön az előadás, értesíts az eredményről is. — **Legény (?)**

Kornél. Legelőször is: a nevedet tisztán ird alá, mert csak úgy találhatom kellett, micsoda s nem tudom, helyesen találtam-e ki? A mi a kivánságodat illeti: olyan általános felszólítást nem közölhetek, mert gimnazista nagyon sok van az olvasóim közt. Meg köll nevezned, kivél óhajtsz levelezni. — **Friedmann Ernő József.** Könnyen kitalálhattad volna az egyszerű okát annak, miért nem volt a neved a megfejtők jegyzékében: leveled nem jutott el hozzám. — **Soltész Juczika.** A szives meghívást köszönöm és örömetem volnék azok közt, a kik téged azon a napon megölelnek: de, sajna, aligha lesz belőle valami, mert mást parancsol a kötelesség, mely az íróasztalhoz lánczol. — **Löw Mihály.** Csak helyesélhetem, hogy oly kellemesen is, hasznosan is töltsék a szünet idejét. — **Donáth Matild.** Azt a kis elbeszélést honnan merítetted? Először azt kell tudnom; csak azután vehetem fontolóra, vajjon közölhetem-e? — **Apáthy Ilona.** Ime: Bátor, Pajtás, Vidor, Szultán, Vigyáz, Káro, Urfi, Füllentes, Filler. — **Mándy Tibor.** Szívesen foglak látni. Képes levelező lapok küldözésére nem vállalkozhatom, mert minden kis olvasóm egyformán tartatna rá igényt és akkor egyebet sem tennék, mint naponként százával irogatnám az ilyen levelező lapokat. De akkor alkalmasint elmaradna a »Kis Lap«. Már pedig, ugy-e, mégis csak inkább »Kis Lap« kell, mint képes levelező lap? Öllelek mindnyájukat. — **Vásárhelyi Pál.** Kedvesen vettem, hogy azon a szép helyen is megemlékeztél Forgó bácsiról. Üdülj és szórakozzál kellemesen! — **Rusz Berta.** Soraid azt a benyomást keltették bennem, hogy meg akarsz tréfálni. Aki már olyan jól tudja a magyar mondatfűzést, az tud már a helyesírásból is annyit, hogy nem ir olyan furcsaságokat. A megfejtéseket bizvást beküldheted, de nem eltorzított helyesírással. — **Günther Felicitás.** Lakcizmek közlése nem a »Kis Lap« feladata. Az illető egyébiránt Budapesten lakik, de hogy melyik utczában és házában, magam sem tudom. — **Boross Margit.** Soraidat átküldtem a kiadó-hivatalnak. Azzal köll a dolgot eligazítanod, mert én az ilyen ügyekkel nem foglalkozom. — **Szvétek Ilonka.** Már ugyan miért haragudnám én, ha egy-egy kis olvasóm nem fejt meg helyesen a rejtvényt? Az bizony sokszor megesik és csöppet sem hiba, csak az következik belőle, hogy az illető neve nem kerülhet a megfejtők jegyzékébe. Egyébiránt pedig a megfejtésed helyes, tehát semmi ok sem volt az aggodalomra. — *Több levélről a jövő számban.*

LEVELEZÉS.

Haksch Mariska (Pécs, Jókai-tér) képes levelezőlapokat ohajtana váltani *Geyer Stefikével.*

